

Udsig: Maatte det være mig tilladt blot med et Par Ord at begrunde det Endringsforslag, som jeg har tilladt mig at stille i anden Række under Nr. 18 til § 8, og som handler om Offer og Accidenter. Jeg er ene om at stille dette Forslag, og jeg vilde ikke have været at komme frem med det, hvis jeg ikke under første Behandling havde troet at mærke, at der var ikke saa ganske Saa her i Thinget, som være enige med mig, og jeg tør sige til, at jeg tillige af Udvalgets Forhandlinger har faaet det Indtryk, at der blandt selve Udvalgets Medlemmer, skjøndt intet af dem ligefrem har sluttet sig til mig i at stille Forslaget, dog er nogle, som ikke have noget Bøsenligt imod, om et saadant Forslag skulde blive vedtaget. Hvad der hos mig vækker Betænkethed ved Paragrafen, som den er affattet i Regjeringsudkastet, saavel som saaledes som de øvrige Medlemmer af Udvalget have foreslaaet den omændret, er dette, at jeg tvivler paa, at en saadan Bestemmelse om Offeringen vil kunne lade sig overholde. Denne Bestemmelse gaar nemlig ud paa, at i visse Tilfælde skal Udelsen af Accidenter være forbudt, nemlig ved de sacramentale Handlinger og ved Nødres Indledning, hvortil Udvalget har tilføjet: „eller Rigdale“. Jeg tror ikke, at et saadant Forbud let vil kunne overholdes. Hvis man tænker sig saadanne Accidenter altid ydede i Penge, vil jeg sige, at det ikke vil kunne hindres, at i det Nar, hvort en Familielader har modtaget en saadan Tjenesteydelse, eller hvad det skal kaldes, fra den Geistliges Side, sender han ham ved Høitiden eller ved Nytaarstid et større Pengebeløb, og den Geistlige vilde fuldt vel vide, at Offret var dobbelt eller 3 Gange saa stort som sædvanlig, fordi han har besørget Barnedaab, Begravelse, Jordpaakæftelse eller deslige. Men naar saaledes det Halve af Nytaarsoffret var Betaling for saadanne Handlinger, forekommer det mig, at det vilde være et lidt uheldigt, ja, jeg vil næsten sige, uhyggeligt Forhold, som derved vilde komme frem saavel for Præsten som for Yderen, idet der blev gjort Noget, som fra Yderens Side skete med god Villie og venligt Sind, men som Præsten dog havde en Fornemmelse af, at han egentlig strengt

taget maatte vise tilbage. Hvis man tænker sig, at Accidenter ogsaa ydes in natura, hvad der er meget almindeligt paa Landet, vil det endnu mindre blive muligt at forhindre deres Udelse, idet Naturalgaver ville kunne gives paa mangfoldige Maader og længe efter, at Handlingen er foretagen, saaledes at det ganske vist er tydeligt, at det netop er med Hensyn til denne bestemte Handling, at saadanne Gaver ydes Præsten, medens de dog ikke komme frem som Betaling. Præsten tager da derimod, men kan dog ikke skjule for sig selv, at det egentlig er Noget, som ikke er ganske stemmende med, hvad Loven siger. Jeg tror ogsaa, at i den Betænkning, som er kommen frem fra det øvrige Mindretals Side, er det, jeg her har sagt, paa en Maade indrømmet, nemlig at et saadant Forbud ikke vel lader sig overholde. Der staar nemlig i Betænkningen Spalte 438 —, hvis den ærede Formand vil tillade mig at oplæse det —, at „man gaar ud fra, at et saadant Forbud ikke med skjellig Føie kan forstaaes paa den Maade, at det skulde være forment Præsten at modtage en frivillig Gave, om en saadan Udelse end muligens for en større eller mindre Del maatte være begrundet i Bedkommendes Tilfredshed med den udførte kirkelige Handling“. Det forekommer mig, at, naar det saaledes indrømmes, at Gaver endda ville vedblive at ydes, og det tillades, at de ydes, selv om en Del af dem ikke hidrører fra Andet, end at kirkelige Handlinger ere udførte til Bedkommendes Tilfredshed, er dermed egentlig sagt, om jeg maa sige det i ganske korte Ord: Der maa ikke betales for disse Handlinger, men der maa alligevel nok betales for dem. Jeg tror saaledes, at den virkelige Følge af dette Forbud vil blive, at det ikke overholdes. Jeg vil gjerne sige til, at paa en Maade kan det naturligvis bringes til at overholdes, hvis man kunde tænke sig, at det blev ganske forbudt de Geistlige at modtage Gaver. Det tør vel siges, at det saa noget nær er forbudt Justitsembedsmænd at modtage Gaver, og hvis dette ganske kunde forbydes Geistlige, saa tror jeg nok, at denne Sag kunde gjenneføres. Men jeg vil dog give at betænke, at det er vist, at saalænge der har været nogen religiøs Dyrelse ikke blot